

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

510. An poßit revocare licentiam exercendi pontificalia concessam alicui ab Episcopo defuncto, & si eam non revocavit, possit Antistes pergere ibidem exercere pontificalia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

5. Atque ex his jam inferri videtur non prohibere Tridentinum ordinari subditum non arcatum intra primum annum istius vacantis sedis, ubi is non egat dimissoris, ut contingere videtur in hoc casu: dum designatus in vicarium capituli est Episcopus, sive dum Episcopus aliquis titularis depuratur in vicarium capituli, cum enim vicarii, & non capituli sit dare dimissorias (saltem dum hanc quoque potestarem Capitulum transiit in vicarium suum) & nemo dare possit dimissorias ad seipsum, seu licentiam ut quis à seipso ordinari possit, non egebunt subditi illi usus dimissoriis. Tridentinum vero solum prohibet tunc ordinari subditum in vim dimissiarum acceptarum à Capitulo.

6. Inferri videtur ulterius, neque prohibere Tridentinum ordinari subditos non arcatos talis diaconis, in qua vacat sedes ab Episcopo ibidem commorante & assumpto ad exercendum ibidem pontificalia, et si is vicarius Capituli non sit; quia nec respectu talis Episcopi subditi Capituli sede vacante egerint dimissorialibus. Quod facit, quod ex Themudo loc. cit. decisi. 88. n. 9. habet Diana loc. cit. resol. 72. quod cum talis Episcopus de Anel, ut vocant, seu nullatenus nullam in actu habeat propriam diaconiam, ista diaconia, in qua moratur, & in qua assumptus, & institutus est (intellige, sive ab Episcopo, sive à Capitulo sede vacante) ad exercendum ibidem absolute, generaliter, & sine limitatione Pontificalia, sit certo modo ipsius diaconus; adeoque dici non possit, quod exerceat Pontificalia in diaconi aliena fine licentia. Et sic absolute tenent Diana loc. cit. resol. 41. hisce expressis; et si Capitulum sede vacante, vel eius vicarius non possit intra annum subditi suis concedere dimissorias, poterit tamen interim intra eundem annum per alium Episcopum pontificalia exercentem ordinare diaconos suos. Atque ita fuisse resolutum à S. Congreg. referatur. Idem tradit Barbos. loc. cit. n. 123. ubi: poterit insuper Capitulum praefato anno durante concedere Episcopo extero exercitium Pontificalium, & ordinatum propriorum subditorum sedis vacantis, pro quo citat umerque, nempe Diana & Barbos. Navar. cons. 27. de tempor. ordin. Forfar. de ordine. c. 5. n. 7. Molles. in sum. tract. 2. c. 2. n. 28. Marchini. de sacram. ordin. tr. 1. p. 6. c. 3. n. 16. & Barbosa. insuper Henrici. in sum. l. 10. c. 22. §. 1. Quaranti. in sum. bull. v. capit. sed. vac. q. 11. Mart. Auton. Genuent. in pr. Archiep. Neapol. c. 87. n. 33. Pialec pr. episc. p. 1. c. 1. n. 13.

7. Unde jam minus coherenter videtur Barbos. locutus, dum loc. cit. n. 121. dixerat: colligitur, non posse Capitulum dicto anno durante dare licentiam Episcopo commoranti in civitate, vel diaconi, ut ordinet regulares etiam prævio examine per ipsum vicarium facto, ut tenet Rague. de voce can. q. 39. n. 4. sane coherentius distis sentit Themudo cit. decisi. 89. & seq. apud Diana loc. cit. resol. 73. dum absolute affirmat, posse Capitulum sede vacante intra primum annum dare licentiam alicui Episcopo (intellige, apud se commoranti, & assumpto ad exercendum pontificalia) conferendi ordines regularibus sua diaconis, sequitur enim id manifestè, quia & à potiore, ex dictis, si enim or-

dinari possit à tali Episcopo intra illum annum subditi secularis non indigentes dimissoriis; quin & ad hoc capitulo illis facere licentiam, cur non etiam regulares? & cur non portiū regulares? cum Tridentinum vetando disti intra primum annum dimissoriis, aut licentiam ordinandi clericis subditi suis, non videatur comprehendere religiosos; utpote qui, ut Themudo apud Diana loc. cit. & alii passim, nomine clericorum (intellige in odiosis, quale quid est ista denegatio dimissoriarum, & licentiarum) non veniant, quod ipsum indicant AA. & inter reliquos Henrici. loc. cit. c. 22. n. 3. dum inquit: Capitulum sede vacante non potest secularibus clericis dare reverandas &c. hoc enim loquendi modo facit ostendit, prohibitionem illam solum intelligi de clericis secularibus, & non de religiosis. Neque etiam religiosi, etiam sede plena, dum recipere volunt ordines ab Episcopo alterius diaconis, dimissorias, non acceptas ab Episcopo, sed à Prælato suo deferunt. multoque ergo minus egerint is ad hoc acceptis à Capitulo sede vacante. Addo, quod religiosi non sio propriè subditi Capituli sedis vacantis; dimissoria autem non deatur nisi subdito, ut vadat ad alienum Episcopum pro suscipiendo Ordinibus. Sed & licet sicut subditi (intellige, etiam exempti alias à jurisdictione Episcopi) & subiecti Episcopo quod ad recipiendos Ordines, quod cogitandum monet Diana cit. resol. 73. in fine ex Barbos. de canonice. r. 42. n. 121. adhuc non obstat; quia juxta dicta & subditi etiam absolue quo ad omnia jurisdictioni Episcopali, & consequenter etiam Capituli sede vacante, possunt à tali Episcopo ordinari; & is concedi licentia ordinis suscipiendo intra illud tempus. Atque pro hac sententia, quod Capitulum sede vacante intra annum dare possit licentiam alicui Episcopo ordinandi regulares, Diana in fine resol. 73. citas Portel. Repons. mor. tom. 2. cas. 71.

Quæstio 50. An Capitulum sede vacante possit revocare licentiam exerendi pontificalia, & conferendi Ordines concessam alicui Antistiti ab Episcopo defuncto: & si eam non revocaverit, posse Antistes pergere ibidem exercere Pontificalia, & ordinare?

1. **R** Esp. ad primum affirmativè. Cum enim Capitulum totam jurisdictionem habeat ordinariam Episcopi mortuam, & Episcopus mortuus in hac vita poterat revocare talam licentiam, etiam capitulum mortuo Episcopo poterit eam revocare. Diana loc. cit. resol. 72. & apud illum Themudo loc. cit. decisi. 88. n. 9. Et patet hoc ipsum ex eo, quod Capitulum removet Vicarium generalem à defuncto Episcopo constitutum. Ubi tamen datus fuisset talis Episcopus titularis ad exercendum in diaconi aliqua, v.g. ob Episcopi minorem aratem, vel non consecrationem, simpliciter pontificalia, non poterit deinde tali Episcopo non consecrato mortuo Capitulum sede vacante illum impeditre, aut amovere ab exercendis pontificalibus. Idem videatur, dum Metropolitanus, dum is forte in ca-

R.

s.

su, quo id potuit, Episcopum talem titularem deputavit pro tali diaconi, ad exercendum ibidem in defectum Episcopi pontificalia. Quemadmodum nec removere potest Capitulum Vicarium suum capitularem, ejusve licentiam restringere ubi is datus ei fuerit a Metropolitanu juxta dicenda inferius.

2. Resp. ad secundum quoque affirmativè. Dian. loc. cit. cum eodem Themudo; gratia enim, & licentia præsertim facta absolute & sine limitatione temporis, non exspirat morte concedentis, Ferminus, tract. de capit. sed. vac. q. 20. n. 1. Dian. & Themudo. il. cit. citantes Sanch. de matrim. l. 8. d. 28. n. 64. & 83. ubi etiam illud exemplificat datâ licentia Petro ad Ordines, quæ non exspirat mortuo, vel etiam translatu Episcopo ad alium Episcopatum. Item licentia seu dimissoria datis a Capitulo sede vacante ad ordinem tempore, quo poterat dare, quæ non exspirat cum introitu novi Episcopi.

3. Porro illud hic notandum cum Diana, quod hæc doctrina de continuazione exercitii conferendi ordines facilis applicetur Episcopo titulari, seu de Anecessu pro tali diaconi a defuncto Episcopo, cui serviebat ad exercenda ibidem generaliter Pontificalia juxta dicta quæst. præced. Poterit prouide jam talis Episcopus non solum a Papa aut Metropolitanu, sed & ab Episcopo defuncto legitime, absolutè, & generaliter constitutus ad exercendum ibidem pontificalia (saltet Capitulo non contradicente) pergere, sicut ante conferre ordines subditos non arctatis intra primum annum vacante; cum licentia illa sublute ei concessa illi non admittatur, etiam pro primo illo anno, a Capitulo, utpote non contradicente, Nec etiam in calibus positis adimi ab eo possit, nec etiam Capitulum dum posset, tenetur ad imponere illi, seu suspendere licentiam illam pro primo illo anno quod ad subditos non arctatos; hoc enim Capitulo à Concilio non mandatur, sed solum, & ad summum ei prohibetur, ne facultatem illam ordinandi prius non habitam a tali Episcopo ei concedat pro primo illo anno quod ad non arctatos. Dico ad summum; quia ut dictum quæst. præced. rō ordinandi intellegendum non active, sed passive, ut idem significet, ac ordines suscipiendi.

Quæstio 511. An Capitulum sede vacante intra primum annum vacante possit non arctatis subditis suis dare literas testimoniales ad suscipiendos ordines?

R Esp. Potest Capitulum, etiam intra primum annum subdito suo, non arctato, dum is a Pontifice ejusve Nuncio facultatem, seu dimissorias habet, ut a quoconque Episcopo externo ordinari valeat, concedere in ordine ad suscipiendos ordines has literas testimoniales de vita, & moribus, & idoneitate illius, pro ut eas exigit Trident. sess. 23. c. 8. his verbis: *unusquisque autem a proprio Episcopo ordinetur, quod si quis ab alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam cuiusvis generalis aut specialis rescripti aut privilegii praetextu, etiam statutis temporibus permittatur, nisi ejus probitas & mores Ordinarii sui testimonio commendentur.* Ita tenent Pignat. tom. 3. cons. 8. n. 4. Ferminus tr. de Capit. sed. vac. q. 20. n. 12. Ventrigl. tom. 2. annos. 15. §. 1. n. 39. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 42. Barbos. jur. eccles. l. 1. n. 122. citans Sayr. in florib. decis. decis. 21. tit. de tempor. ordin. Bonacini. de sa-

cram. d. 8. q. unic. p. 4. n. 24. Molin. de Just. tom. 6. tr. 5. d. 11. n. 14. Monet. de communit. ult. volunt. c. 10. n. 183. Vulpeum in pr. Judic. c. 44. n. 2. Ciarl. controv. forens. l. 1. c. 46. n. 12. Marchin. de sacram. ord. tract. 1. p. 6. c. 3. n. 17. & 18. &c. contra Garciam de benef. p. 5. c. 7. n. 115. id negantem hisce expressis: quamvis alias quis possit promoveri cum literis dimissoriis legati de latere, tamen id intelligendum, modò ejus probitas, & mores testimonio sui Ordinarii commendentur, ad quem effectum non dicitur Ordinarius intra annum Capitulum, seu ejus vicarius sede vacante respectu eorum, qui non sunt arctati, ut per Navar. & Rodriq. Verum quæst. ante hanc penult. oftensum contrarium, nempe venire etiam Capitulum in ordine ad hoc nomine Ordinarii. Et sunt ha litera testimoniales longe quid diversum ab iis, quæ dimissoria dicuntur, ut videre est apud Fagn. in c. significasti de off. archid. n. 2.

Quæstio 412. An & qualiter Capitulum sede vacante concedere possit dimissorias?

1. R Esp. primò, potest Capitulum cathedrale sede vacante, vel ejus vicarius spectato jure communi absque limitatione temporis, ad eoque & intra primum annum vacante subditis suis, sive hi arctati sint, sive non, concedere literas dimissorias, id est, in quibus non solum commendatur ordinandus, eisque de moribus & vita testimonium redditur; sed & conceditur facultas suscipiendi ordines ab Episcopo alieno, quæ etiam ab aliquibus, ut videre est apud Fagn. loc. cit. reverendæ dicuntur, ut & dimissoria ac formata dicuntur à Nicæna Synodo relata in c. 7. disp. 73. Ita constat ex c. nullus. de temp. ordinat. in 6. Barbos. Jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 114. Pirk. ad tit. eund. n. 58. Ventrigl. loc. cit. n. 30. Azor l. 3. c. 37. q. 17. cum communi. Unde idem adhuc poterit capitulo, in locis, in quibus Trident. non est receptum; quia sic dispositus jus commune non immutatum per Tridentinum ob non receptionem illius. Ventrigl. loc. cit. n. 45. citans Sanch. opusc. l. 7. c. 1. dub. 20. n. 37. Thesaurum in pr. eccl. p. 2. c. 19. vers. amplia. qui & ipso citat aios.

2. Resp. secundò hodiecum tamen intra annum sedis vacantis eas dare nequit, sub nullius etiam privilegiis aut consuetudinis prætextu, nisi folijs arctatis ratione beneficii recepti, aut recipiendi. Ita enim exprefse disponit Tridentinum. sess. 7. c. 10. & sess. 23. c. 10. Ventrigl. loc. cit. n. 30. Dian. loc. cit. resol. 41. Fagn. in c. his que. de major. & obed. n. 60. Garc. de benef. p. 5. c. 7. n. 91. Barbos. loc. cit. citans quamplurimos.

3. Ampliatur hoc ipsum primò, ut id Capitulo non licet, etiam Capitulum habeat territorium distinctum, & exemplum ob immemorialem possessionem, in quo ipsi canonici sunt iudices. Pirk. loc. cit. Ventrigl. n. 34. Barbos. loc. cit. n. 119. citans Riccius in decis. curia Archiep. Neapol. p. 4. decis. 183. Quarant. v. cap. sed. vac. vers. 14. qui testetur, ita à S. Congreg. rescriptum Capitulo Salmantino.